

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по Звягельському надлісництву філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

м. Звягель Житомирська область

[illegible]

Загальна обстежена площа по Звягельському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 11.7 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- стовбурові шкідники 11.7 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження є Парком - пам'яткою садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення "Городницький", який знаходиться в межах населеного пункту селища Городниця Звягельського району Житомирської області і знаходиться на території Городницького лісництва Звягельського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". Парк є місцем посиленої рекреації та зоною спортивних змагань. Навколо парку є забудована територія, що безпосередньо межує з парком. До рубки відбиралися лише сухостійні та аварійні дерева, які несуть загрозу життю та здоров'ю людей. Вибірка таких дерев не вплине на зменшення повноти життєздатних деревостанів.

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (С3) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на С3 провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шестизубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі по 2 - 3 дерева). Сухостійні дерева зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 7 шт. на м². Насадження сосни звичайної (С3) характеризуються пошкодженням від слабого (5%) до середнього ступенів пошкодження (10%). Всі дерева відпрацьовані комплексом златок.

Ялинові насадження пошкоджені короїдом типографом (*Ips typographus*) в слабкому ступені (до 5%). Характер всихання – поодинокий та груповий. Дереву V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних та вихідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьoki на стовбурах дерев.

Основними причинами розладнання обстежених листяних деревостанів є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на ясені звичайному є лубоїд ясеневий великий (*Helesinus crenatus*) та лубоїд ясеневий строкатий (*Helesinus fraxini*). Дереву дуба звичайного відпрацьовані стовбуровими шкідниками родини вусачів (*Cerambycidae*) (зокрема малим дубовим вусачем (*Cerambyx scopolii*), дубовим заболонником (*Scolytus intricatus*), бронзовою (*Chrysobothris affinis*) та зеленою вузькотілою (*Agrilus viridis*) златками. Дереву з наявними суховершинностями, сухобочинами, має широке поширення водяних пагонів як одного із головних показників ослаблення деревостанів.

Насадження вражені стовбуровими шкідниками характеризуються відпадом дерев змішаного типу – наявний в них сухостій (переважно дерев порід ясена, граба, акації, вільхи та дуба) що носить поодинокий характер. Також в обстежених насадженнях наявний вітровал минулих років поодинокого та групового характеру. До рубки відбиралися лише сухостійні дерева, які падають під дією власної ваги та сили вітру, і загрожують життю людей.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 11.7 га у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року (станом на 01.01.2019 року) по ДП «Городницьке лісове господарство», представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: *відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки завершені, ділянки остовповані та відмежовані в натурі..*

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

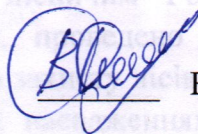
1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист", органом виконавчої влади Житомирської області з питань охорони навколишнього природного середовища та Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в п'яти примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - органу виконавчої влади Житомирської області з питань охорони навколишнього природного середовища;
- 3-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 4-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 5-й - Звягельському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

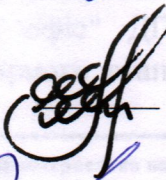
ПІДПИСИ:

Завідувач сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"



Віталій СТЕГНЯК

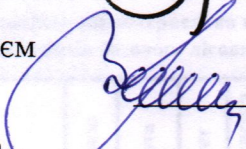
Селищний голова Городницької селищної ради



Іван ОНИЩУК

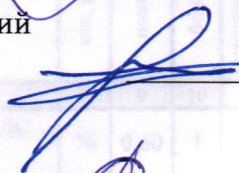
Заступник селищного голови

Городницької селищної ради Леонтієм ВАЛЕНКЕВИЧЕМ



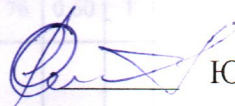
Леонтій ВАЛЕНКЕВИЧ

Помічник начальника Звягельського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"



Олександр ЯРЕМЧУК

Лісничий Городницького лісництва



Юрій ЛАБУНЕЦЬ

представник Департаменту
екології та природних ресурсів
Житомирської ОВФ



Євгеній Ніконенко